

สถาบัน **THE BEST CENTER**

2145/7 ซ.รามคำแหง 43/1 ถ.รามคำแหง แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ 10240

โทร.0-2318-6868, 0-2314-1492 โทรสาร 0-2718-6274

www.thebestcenter.com facebook.com/bestcentergroup

คุณภาพทางวิชาการต้องมาที่ 1

คู่มือเตรียมสอบ

นักวิชาการพัสดุปฏิบัติการ

กรมส่งเสริมการเกษตร

แนวข้อสอบมากกว่า 580 ข้อ

ปี 69

ความรู้ความสามารถทั่วไปและความสามารถที่ใช้เฉพาะตำแหน่ง

หลักสูตรและวิธีการสอบเพื่อวัดความรู้ความสามารถที่ใช้เฉพาะตำแหน่ง
(คะแนนเต็ม 200 คะแนน)

ทดสอบความรู้ความสามารถ โดยวิธีการสอบข้อเขียน ดังต่อไปนี้

- นโยบายและยุทธศาสตร์ด้านการเกษตร
- พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.2560
- ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.2560
- ความรู้เกี่ยวกับจรรยาบรรณของผู้ปฏิบัติงานด้านพัสดุ พ.ศ.2543
- กฎกระทรวงออกตามความในพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.2560
- ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการเบิกเงินจากคลัง การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลัง พ.ศ.2562

สนใจสั่งซื้อ หรือสอบถามเพิ่มเติม โทร.081-496-9907

LINE: @thebestcenter

299.-

www.thebestcenter.com หรือ www.facebook.com/bestcentergroup

คู่มือสอบ

นักวิชาการพัสดุปฏิบัติการ

กรมส่งเสริมการเกษตร

ราคา 299 -.

คำนำ

สำหรับชุดคู่มือสอบสำหรับตำแหน่งนักวิชาการพัสดุปฏิบัติการ กรมส่งเสริมการเกษตร เล่มนี้ ทางสถาบัน THE BEST CENTER และฝ่ายวิชาการของสถาบันได้เรียบเรียงขึ้น เพื่อให้ผู้สมัครสอบใช้สำหรับเตรียมสอบในการสอบแข่งขันฯ ในครั้งนี้

ทางสถาบัน THE BEST CENTER ได้เล็งเห็นความสำคัญจึงได้จัดทำหนังสือ เล่มนี้ขึ้นมา ภายในเล่มประกอบด้วยทุกส่วนที่กำหนดในการสอบ เจาะข้อสอบทุกส่วน พร้อมคำเฉลยอธิบาย มาจัดทำเป็นหนังสือชุดนี้ขึ้น เพื่อให้ผู้สอบได้เตรียมตัวอ่านล่วงหน้า มีความพร้อมในการทำข้อสอบ

ท้ายนี้ คณะผู้จัดทำขอขอบคุณทางสถาบัน THE BEST CENTER ที่ได้ให้การสนับสนุนและมีส่วนร่วมในการจัดทำฉบับนี้ ทำให้หนังสือเล่มนี้สามารถสำเร็จขึ้นมาเป็นเล่มได้ พร้อมกันนี้คณะผู้จัดทำขอน้อมรับข้อบกพร่องใดๆ อันเกิดขึ้นและยินดีรับฟังความคิดเห็นจากทุกๆ ท่าน เพื่อที่จะนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น

ขอให้โชคดีในการสอบทุกท่าน

ฝ่ายวิชาการ

สถาบัน The Best Center

www.thebestcenter.com

สารบัญ

➤ ความรู้เกี่ยวกับกรมส่งเสริมการเกษตร	1
➤ แผนปฏิบัติราชการประจำปี 2569 ของกรมส่งเสริมการเกษตร	10
➤ ยุทธศาสตร์กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2759)	21
✦ แนวข้อสอบความรู้เกี่ยวกับนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านการเกษตร	27
➤ พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.2560	34
✦ แนวข้อสอบพ.ร.บ.การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.2560	76
➤ ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.2560	130
✦ แนวข้อสอบระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.2560 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ.2564	205
✦ แนวข้อสอบรวมกฎกระทรวงที่ออกตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.2560	257
➤ ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกเงินจากคลัง การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลัง พ.ศ. 2562	281
✦ แนวข้อสอบระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกเงินจากคลัง การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลัง พ.ศ.2562 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ.2563	301
➤ ความรู้ด้านการบริหารจัดการพัสดุและครุภัณฑ์	305
➤ จรรยาบรรณของผู้ปฏิบัติงานด้านพัสดุ พ.ศ.2543	341
✦ แนวข้อสอบความรู้ด้านพัสดุ	342

ความรู้เกี่ยวกับกรมส่งเสริมการเกษตร

ประวัติความเป็นมา

การจัดตั้งกรมส่งเสริมการเกษตร

การจัดตั้งกรมส่งเสริมการเกษตร มีแนวคิดและการดำเนินงานเพื่อให้มีหน่วยงานที่รับผิดชอบการส่งเสริมและเผยแพร่ทางการเกษตร ทั้งพืช ปศุสัตว์ และประมง ไปสู่เกษตรกร ไว้ที่หน่วยงานเดียว ซึ่งเป็นการรวมงานส่งเสริมการเกษตรของสำนักงานปลัดกระทรวงกรมกสิกรรม และกรมการข้าวเข้าด้วยกันเพื่อให้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการอำนวยการบริการและเผยแพร่วิชาการ หรือความรู้เกี่ยวกับการเกษตรแผนใหม่ให้ถึงตัวเกษตรกร โดยทั่วถึงและแพร่หลายมีประวัติของการจัดตั้งกรมส่งเสริมการเกษตร โดยลำดับ ดังนี้

- วันที่ 1 กรกฎาคม 2498 ที่ประชุมอธิบดีกรมต่างๆ ในสังกัดกระทรวงเกษตรได้มีการปรึกษาหารือถึงเรื่องการปรับปรุงงานส่งเสริมการเกษตรให้เป็นรูปแบบประสม แทนการส่งเสริมแต่ละพืชหรือสัตว์แต่ละอย่าง โดยจะเริ่มด้วยการจัดตั้งกองขึ้นในสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและจะขอตั้งเป็นกรมต่อไป
- วันที่ 11 มกราคม 2504 คณะรัฐมนตรีลงมติให้กระทรวงเกษตรพิจารณาตั้งกรม หรือสำนักงานส่งเสริมการเกษตรขึ้นเป็นหน่วยงานส่วนกลางในกระทรวงเกษตร
- วันที่ 1 กรกฎาคม 2509 ให้เรียกชื่อกรมแพร่ขยายการเกษตร โดยโอนงานส่งเสริมการเกษตรจากทุกกรมในสังกัดกระทรวงเกษตรมารวมอยู่ในกรมนี้ ส่วนเจ้าหน้าที่ให้เรียกพนักงานแพร่ขยายจังหวัดและอำเภอเมื่อผ่านการพิจารณาของคณะที่ปรึกษาระเบียบบริหารแล้ว ได้นำเสนอต่อนายกรัฐมนตรีแต่ข้อความในหนังสือชื่อกรมได้เปลี่ยนไปจาก กรมแพร่ขยายการเกษตร เป็น กรมบริการเกษตร ส่วนเจ้าหน้าที่ในส่วนภูมิภาคให้ยุบกลุ่กรมจังหวัด อำเภอเป็นเกษตรจังหวัด เกษตรอำเภอ ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบด้วยในหลักการ
- วันที่ 14 กันยายน 2510 พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวงกรม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2510 เพื่อขอตั้งกรมส่งเสริมการเกษตรได้ผ่านมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จากสภาผู้แทนราษฎรและได้ประกาศใช้เป็นกฎหมายให้ตั้ง “กรมส่งเสริมการเกษตร” ได้เมื่อวันที่ 21 ตุลาคม 2510 ซึ่งเป็นวันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ หน้า 1 เล่ม 84 ตอนที่ 101 วันที่ 20 ตุลาคม 2510 โดยมีเหตุผลในการจัดตั้ง คือ เนื่องจากประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม ประชากรของประเทศมีอาชีพในการเกษตรประมาณร้อยละ 80 และสินค้าการเกษตรเป็นสินค้าส่งออกที่สำคัญ นำรายได้เข้าประเทศประมาณร้อยละ 90 ของสินค้าส่งออกทั้งหมด ซึ่งอาจถือได้ว่าการเศรษฐกิจส่วนรวมของประเทศ ขึ้นอยู่กับอาชีพการเกษตรเป็นสำคัญ และมีศาสตราจารย์พิเศษทำนอง สิงคาลวณิช ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตรคนแรก ตั้งแต่ปี 2511-2518 เป็นเวลา 8 ปี

ห้าม!! คัดลอก เผยแพร่ ดัดแปลง ส่งต่อ และจำหน่ายเอกสารฉบับนี้โดยเด็ดขาด

หากตรวจพบจะดำเนินคดีตามกฎหมาย (สงวนลิขสิทธิ์ สถาบัน The Best Center)

วัตถุประสงค์การก่อตั้ง

กรมส่งเสริมการเกษตรมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับอำนวยการและเผยแพร่วิชาการ หรือความรู้เกี่ยวกับการเกษตรแผนใหม่ให้ถึงตัวเกษตรกรโดยแพร่หลายและทั่วถึง เพื่อช่วยให้เกษตรกรสามารถเพิ่มผลผลิตในด้านการเกษตรมีปริมาณและคุณภาพตามต้องการของตลาด และเพื่อให้มีตลาดสำหรับจำหน่ายผลิตผล อันจะช่วยให้เกษตรกรมีรายได้และฐานะดีขึ้น เป็นการช่วยส่งเสริมเศรษฐกิจส่วนรวมให้มั่นคงยิ่งขึ้น วัตถุประสงค์การก่อตั้งกรมส่งเสริมการเกษตร มุ่งจัดรูปบริการทางวิชาการเกษตรให้อยู่ในสถาบันเดียวกัน เพื่อสะดวกในการจัดบริการแก่เกษตรกร โดยจัดให้มีการปลูกพืชอาหารให้พลเมืองและส่งเป็นสินค้าออกรวมทั้งเป็นวัตถุดิบของอุตสาหกรรมในประเทศ และกระทำในลักษณะให้เกษตรกรรวมกันเป็นกลุ่ม มีการประสานงานกับสถาบันของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง แนวทางการส่งเสริมกระทำโดยพิจารณาความต้องการของตลาดทั้งภายในและภายนอกเป็นหลักในการส่งเสริม มีการกำหนดระบบการปลูกให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และทรัพยากร เพื่อให้ได้ผลตอบแทนสูงสุด สนับสนุนการรวมกลุ่มการสร้างเกษตรกรขึ้นในท้องถิ่นเพื่อมุ่งให้เกิดการช่วยตนเอง รวมทั้งเกษตรกรกำหนดแผนการปลูกพืชหลายครั้งในพื้นที่ที่มีอยู่แทนที่จะเพิ่มผลผลิต เพื่อแก้ปัญหาการทำงานไม่เต็มที่ของเกษตรกร

ภารกิจระยะเริ่มแรก

เสนอแนวคิดในการประกอบอาชีพแก่ประชากรเป้าหมายให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ ชีววิทยา เทคโนโลยีการผลิต เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และการเมืองถ่ายทอดเทคโนโลยีทางการเกษตร โดยเป็นตัวกลางในการนำวิทยาการจากสถาบันวิจัยหรือแหล่งความรู้ต่างๆ มาปรับปรุงพัฒนาเผยแพร่แก่ประชากรเป้าหมาย ในขณะเดียวกันก็รับปัญหาต่างๆ ในพื้นที่มาพิจารณาแก้ไขหรือถ่ายทอดกลับไปสู่สถาบันวิจัยส่งเสริมให้มีการผลิตทางการเกษตรให้เพียงพอแก่การบริโภคภายในประเทศ เพียงพอแก่การใช้ในอุตสาหกรรมและเพื่อส่งออกโดยเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตและลดต้นทุนการผลิตให้บริการและสนับสนุนปัจจัยการผลิตบางประเภทและบางโอกาสแก่เกษตรกร เช่น กรณีประสบภัยธรรมชาติศัตรูพืชระบาดรุนแรง และกรณีอื่นๆ ที่เกษตรกรไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ เพื่อให้การผลิตของเกษตรกรและของประเทศเป็นไปอย่างต่อเนื่องส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรมีการรวมตัวเป็นสถาบันเกษตรกรหรือกลุ่มกิจกรรมเฉพาะเรื่อง เพื่อให้มีส่วนร่วมในการพิจารณาการใช้เทคโนโลยีการผลิต ชนิด ปริมาณ และคุณภาพของผลผลิต รวมทั้งเพื่อเป็นฐานในการจำหน่าย และกระจายรายได้ อย่างยุติธรรม โดยการจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 140 และฉบับที่ 141 การจัดตั้งกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร และกลุ่มยุวเกษตรกรประสานงานกับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในการเผยแพร่ความรู้ทางการผลิตพืช ปศุสัตว์ ประมง และป่าไม้ ในระดับพื้นที่ปฏิบัติการ รวมทั้งประสานกับหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนในการพัฒนาการเกษตรในทุกๆ ด้านเพื่อประโยชน์ของเกษตรกรและประเทศ

การแบ่งส่วนราชการ

ราชการบริหารส่วนกลาง มี 4 หน่วยงาน ได้แก่ สำนักงานเลขาธิการกรม กองคลัง กองประสานงานวิชาการ เกษตร กองอบรมและเผยแพร่ ราชการบริหารส่วนภูมิภาคมี 2 หน่วยงาน คือที่ทำการเกษตรจังหวัด และที่ทำการเกษตรอำเภอ โดยมีอัตรากำลังข้าราชการในระยะเริ่มตั้งกรมฯ จำนวน 1,726 คน

ภารกิจ อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายในปัจจุบัน

กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2557 ได้กำหนดภารกิจให้กรมส่งเสริมการเกษตรมีภารกิจเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนากิจการเกษตรกร ครอบครัวเกษตรกร องค์กรเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชนการส่งเสริมและพัฒนาเพิ่มศักยภาพการผลิต การแปรรูปการเพิ่มมูลค่า การพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ โดยการศึกษา วิจัย พัฒนา กำหนดมาตรการและแนวทางในการส่งเสริมการเกษตร ตลอดจนการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร และการให้บริการทางการเกษตร เพื่อให้เกษตรกรมีอาชีพและรายได้ที่มั่นคง มีคุณภาพชีวิตที่ดีและพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

อำนาจหน้าที่

1. ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง
2. ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร ครอบครัวเกษตรกร องค์กรเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน
3. ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตและการจัดการสินค้าเกษตร
4. ฝึกอบรม ถ่ายทอดเทคโนโลยี และให้บริการทางการเกษตร
5. ศึกษา วิจัย และพัฒนางานด้านการส่งเสริมการเกษตร
6. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรม หรือตามที่รัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

การแบ่งส่วนราชการกรมส่งเสริมการเกษตร

ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2511

ราชการบริหารส่วนกลาง

1. สำนักงานเลขานุการกรม
2. กองคลัง
3. กองประสานงานวิชาการ
4. กองอบรมและเผยแพร่

ราชการบริหารส่วนภูมิภาค

1. ที่ทำการเกษตรจังหวัด
2. ที่ทำการเกษตรอำเภอ

ครั้งที่ 2 พ.ศ. 2514

ราชการบริหารส่วนกลาง

1. สำนักงานเลขานุการกรม
2. กองการเจ้าหน้าที่
3. กองคลัง
4. กองส่งเสริมพืชพันธุ์
5. กองเกษตรสัมพันธ์
6. กองป้องกันและกำจัดศัตรูพืช

ราชการบริหารส่วนภูมิภาค

1. สำนักงานเกษตรจังหวัด
2. สำนักงานเกษตรอำเภอ

ครั้งที่ 3 พ.ศ. 2515

ราชการบริหารส่วนกลาง

1. สำนักงานเลขานุการกรม
2. กองการเจ้าหน้าที่
3. กองคลัง
4. กองส่งเสริมพืชพันธุ์
5. กองเกษตรสัมพันธ์
6. กองป้องกันและกำจัดศัตรูพืช

7. ศูนย์ฝึกและนิเทศงานส่งเสริมการเกษตรภาคเหนือ
8. ศูนย์ฝึกและนิเทศงานส่งเสริมการเกษตรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
9. ศูนย์ฝึกและนิเทศงานส่งเสริมการเกษตรภาคกลาง
10. ศูนย์ฝึกและนิเทศงานส่งเสริมการเกษตรภาคตะวันออก
11. ศูนย์ฝึกและนิเทศงานส่งเสริมการเกษตรภาคตะวันตก
12. ศูนย์ฝึกและนิเทศงานส่งเสริมการเกษตรภาคใต้

ราชการบริหารส่วนภูมิภาค

1. สำนักงานเกษตรจังหวัด
2. สำนักงานเกษตรอำเภอ

ครั้งที่ 4 พ.ศ. 2518

ราชการบริหารส่วนกลาง

1. สำนักงานเลขานุการกรม
2. กองการเจ้าหน้าที่
3. กองคลัง
4. กองส่งเสริมพืชพันธุ์
5. กองเกษตรสัมพันธ์
6. กองพัฒนาการบริหารงานเกษตร
7. กองป้องกันและกำจัดศัตรูพืช

8. สำนักงานส่งเสริมการเกษตรภาคเหนือ
9. สำนักงานส่งเสริมการเกษตรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
10. สำนักงานส่งเสริมการเกษตรภาคกลาง

11. สำนักงานส่งเสริมการเกษตรภาคตะวันออก

12. สำนักงานส่งเสริมการเกษตรภาคตะวันตก

13. สำนักงานส่งเสริมการเกษตรภาคใต้

ราชการบริหารส่วนภูมิภาค

1. สำนักงานเกษตรจังหวัด
2. สำนักงานเกษตรอำเภอ

ครั้งที่ 5 พ.ศ. 2520

ราชการบริหารส่วนกลาง

1. สำนักงานเลขานุการกรม
2. กองการเจ้าหน้าที่
3. กองคลัง
4. กองแผนงานและโครงการพิเศษ
5. กองส่งเสริมพืชพันธุ์
6. กองขยายพันธุ์พืช

7. กองป้องกันและกำจัดศัตรูพืช

8. กองพัฒนาการบริหารงานเกษตร

9. กองเกษตรสัมพันธ์

10. สำนักงานส่งเสริมการเกษตรภาคเหนือ

11. สำนักงานส่งเสริมการเกษตรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

12. สำนักงานส่งเสริมการเกษตรภาคกลาง

13. สำนักงานส่งเสริมการเกษตรภาคตะวันออก

14. สำนักงานส่งเสริมการเกษตรภาคตะวันตก

15. สำนักงานส่งเสริมการเกษตรภาคใต้

ราชการบริหารส่วนภูมิภาค

1. สำนักงานเกษตรจังหวัด
2. สำนักงานเกษตรอำเภอ

ครั้งที่ 6 พ.ศ. 2528

ราชการบริหารส่วนกลาง

1. สำนักงานเลขานุการกรม
2. กองการเจ้าหน้าที่
3. กองเกษตรสัมพันธ์
4. กองขยายพันธุ์พืช
5. กองคลัง
6. กองป้องกันและกำจัดศัตรูพืช
7. กองแผนงานและโครงการพิเศษ
8. กองฝึกอบรม
9. กองพัฒนาการบริหารงานเกษตร
10. กองส่งเสริมพืชพันธุ์
11. สำนักงานส่งเสริมการเกษตรภาคเหนือ
12. สำนักงานส่งเสริมการเกษตรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
13. สำนักงานส่งเสริมการเกษตรภาคตะวันตก
14. สำนักงานส่งเสริมการเกษตรภาคกลาง
15. สำนักงานส่งเสริมการเกษตรภาคตะวันออก
16. สำนักงานส่งเสริมการเกษตรภาคใต้

ราชการบริหารส่วนภูมิภาค

1. สำนักงานเกษตรจังหวัด
2. สำนักงานเกษตรอำเภอ

ครั้งที่ 7 พ.ศ. 2533

ราชการบริหารส่วนกลาง

1. สำนักงานเลขานุการกรม
2. กองคลัง
3. กองการเจ้าหน้าที่
4. กองเกษตรสัมพันธ์
5. กองขยายพันธุ์พืช
6. กองป้องกันและกำจัดศัตรูพืช
7. กองแผนงาน
8. กองฝึกอบรม
9. กองพัฒนาการบริหารงานเกษตร
10. กองส่งเสริมธุรกิจเกษตร
11. กองส่งเสริมพืชไร่
12. กองส่งเสริมพืชสวน
13. สำนักงานส่งเสริมการเกษตรภาคกลาง
14. สำนักงานส่งเสริมการเกษตรภาคตะวันตก
15. สำนักงานส่งเสริมการเกษตรภาคตะวันออก
16. สำนักงานส่งเสริมการเกษตรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
17. สำนักงานส่งเสริมการเกษตรภาคใต้
18. สำนักงานส่งเสริมการเกษตรภาคเหนือ

ราชการบริหารส่วนภูมิภาค

1. สำนักงานเกษตรจังหวัด
2. สำนักงานเกษตรอำเภอ

ครั้งที่ 8 พ.ศ. 2545

ราชการบริหารส่วนกลาง

1. สำนักงานเลขานุการกรม
2. กองการเจ้าหน้าที่
3. กองคลัง
4. กองแผนงาน
5. กองพัฒนาการเกษตรพื้นที่เฉพาะ
6. กองวิจัยและพัฒนางานส่งเสริมการเกษตร
7. ศูนย์สารสนเทศ
8. สำนักขยายเมล็ดพันธุ์พืช
9. สำนักพัฒนาการถ่ายทอดเทคโนโลยี
10. สำนักพัฒนาเกษตรกร
11. สำนักพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตร
12. สำนักส่งเสริมและจัดการสินค้าเกษตร
13. สำนักส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 1
14. สำนักส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 2
15. สำนักส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 3
16. สำนักส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 4
17. สำนักส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 5
18. สำนักส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 6

ราชการบริหารส่วนภูมิภาค

1. สำนักงานเกษตรจังหวัด
2. สำนักงานเกษตรอำเภอ

ครั้งที่ 9 พ.ศ. 2549

ราชการบริหารส่วนกลาง

1. สำนักงานเลขานุการกรม
2. กองการเจ้าหน้าที่
3. กองคลัง
4. กองแผนงาน
5. กองพัฒนาการเกษตรพื้นที่เฉพาะ
6. กองวิจัยและพัฒนางานส่งเสริมการเกษตร
7. ศูนย์สารสนเทศ
8. สำนักพัฒนาการถ่ายทอดเทคโนโลยี
9. สำนักพัฒนาเกษตรกร
10. สำนักพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตร
11. สำนักส่งเสริมและจัดการสินค้าเกษตร
12. สำนักส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 1
13. สำนักส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 2
14. สำนักส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 3
15. สำนักส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 4
16. สำนักส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 5
17. สำนักส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 6

ราชการบริหารส่วนภูมิภาค

1. สำนักงานเกษตรจังหวัด
2. สำนักงานเกษตรอำเภอ

การแบ่งส่วนราชการและอัตรากำลังตามกฎหมายกระทรวง (ครั้งที่ 10 พ.ศ. 2557 – ปัจจุบัน)**ก. ราชการบริหารส่วนกลาง**

- (1) กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร
- (2) กลุ่มตรวจสอบภายใน
- (3) กองการเจ้าหน้าที่
- (4) กองคลัง
- (5) กองส่งเสริมโครงการพระราชดำริ การจัดการพื้นที่และวิศวกรรมเกษตร
- (6) กองวิจัยและพัฒนางานส่งเสริมการเกษตร
- (7) กองแผนงาน
- (8) ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- (9) สำนักงานเลขานุการกรม
- (10) สำนักพัฒนาการถ่ายทอดเทคโนโลยี
- (11) กองส่งเสริมการอารักขาพืชและการจัดการดินปุ๋ย
- (12) กองพัฒนาเกษตรกร
- (13) สำนักส่งเสริมและจัดการสินค้าเกษตร
- (14) กองส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน
- (15) กองขยายพันธุ์พืช
- (16) สำนักงานเกษตรพื้นที่กรุงเทพมหานคร
- (17) สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ 1 จังหวัดชัยนาท
- (18) สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ 2 จังหวัดราชบุรี
- (19) สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ 3 จังหวัดระยอง
- (20) สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ 4 จังหวัดขอนแก่น
- (21) สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ 5 จังหวัดสงขลา
- (22) สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ 6 จังหวัดเชียงใหม่

ข. ราชการบริหารส่วนภูมิภาค

- (1) สำนักงานเกษตรจังหวัด (76 จังหวัด)
- (2) สำนักงานเกษตรอำเภอ (878 อำเภอ)

ทั้งนี้ มีศูนย์ปฏิบัติการต่างๆ ในสังกัดสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ 1-6 จำนวน 50 ศูนย์ คือ ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร 36 ศูนย์ และศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตร 14 ศูนย์ ได้แก่ ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ 2 ศูนย์, ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช 9 ศูนย์, ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านวิศวกรรมเกษตร 2 ศูนย์ และศูนย์ส่งเสริมเยาวชนเกษตร 1 ศูนย์

วิสัยทัศน์

“เกษตรกรมีความเข้มแข็ง มีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีรายได้เพิ่มขึ้น”

คำขวัญ

“ส่งเสริมเกษตรกรอย่างสร้างสรรค์ ก้าวทันสถานการณ์ ปฏิบัติงานด้วยความภาคภูมิใจ”

พันธกิจ

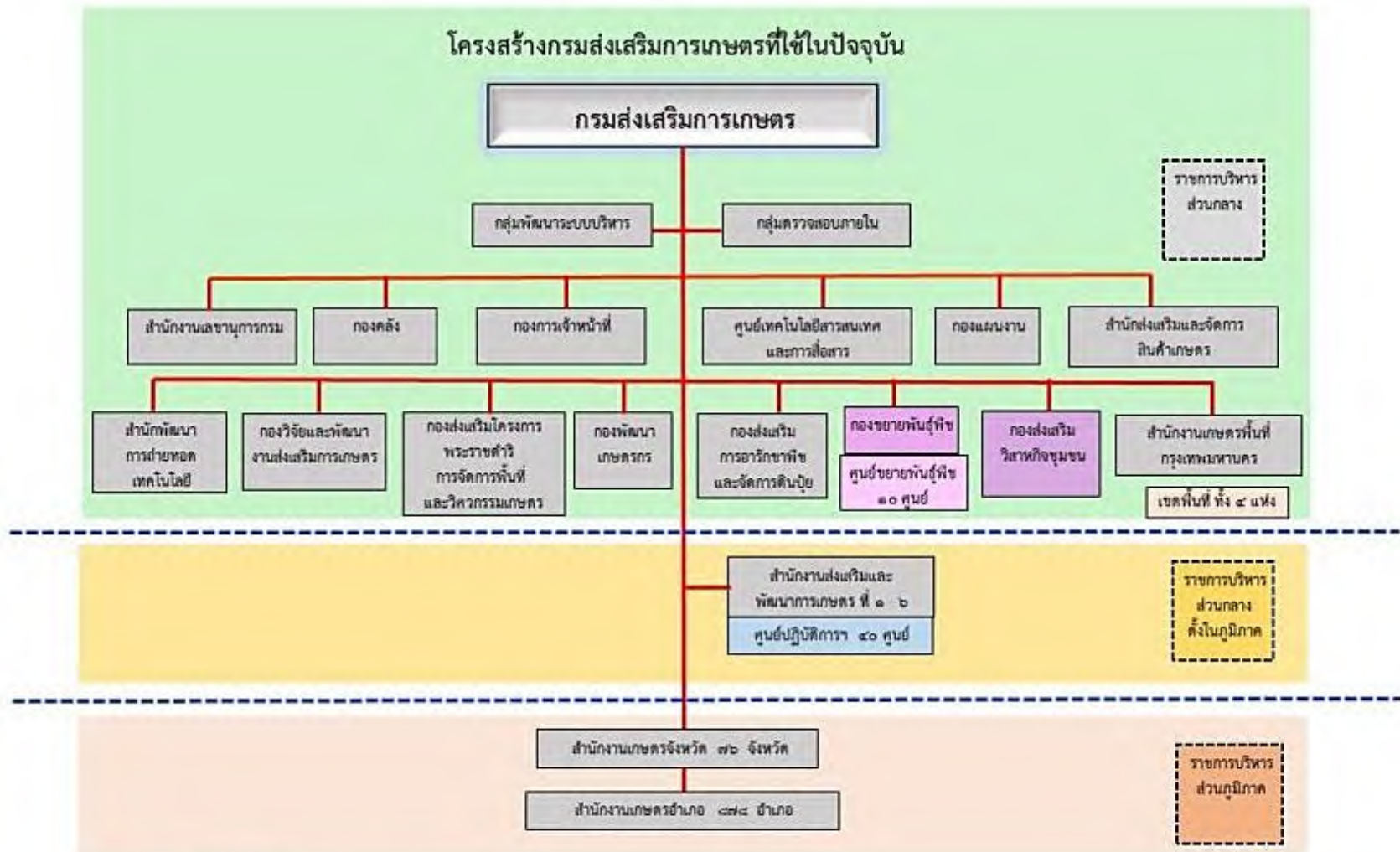
1. ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรให้มีความเข้มแข็งและสามารถพึ่งตนเองได้
2. ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรให้มีขีดความสามารถในการผลิตและจัดการสินค้าเกษตร โดยยึดหลักตลาดนำการผลิต
3. ให้บริการทางการเกษตรและผลิตปัจจัยทางการเกษตรเพื่อสนับสนุนและจำหน่ายแก่เกษตรกร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
4. ศึกษา วิจัย และพัฒนางานด้านการส่งเสริมการเกษตร และบูรณาการการทำงานกับทุกภาคส่วน

ภารกิจ อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายในปัจจุบัน

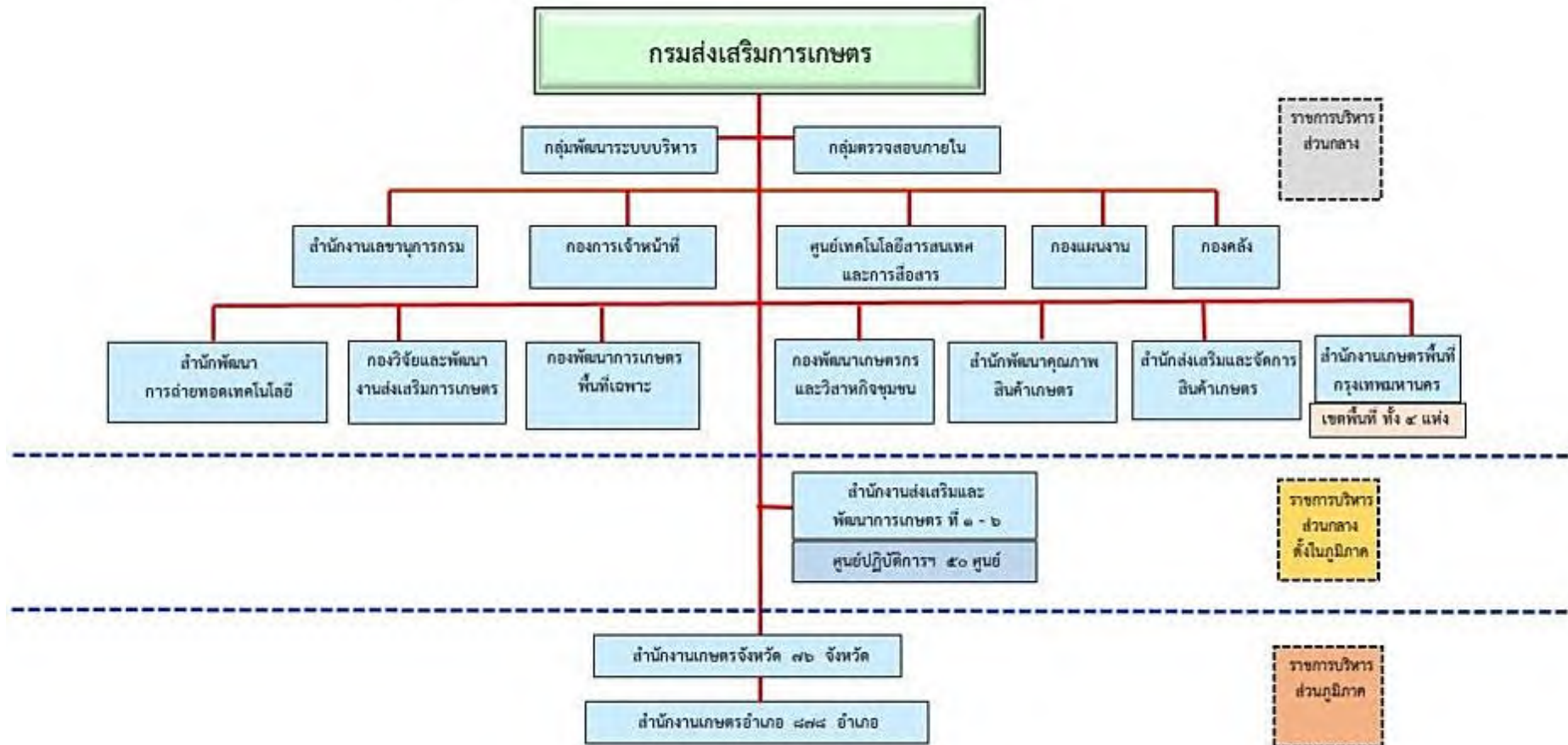
กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2557 ได้กำหนดภารกิจให้กรมส่งเสริมการเกษตรมีภารกิจเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรกร ครอบครัวยุทธกรกร องค์กรเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชนการส่งเสริมและพัฒนาเพิ่มศักยภาพการผลิต การแปรรูปการเพิ่มมูลค่า การพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ โดยการศึกษา วิจัย พัฒนา กำหนดมาตรการและแนวทาง ในการส่งเสริมการเกษตร ตลอดจนการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร และการให้บริการทางการเกษตร เพื่อให้เกษตรกรมีอาชีพ และรายได้ที่มั่นคง มีคุณภาพชีวิตที่ดีและพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

อำนาจหน้าที่

1. ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง
2. ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร ครอบครัวยุทธกรกร องค์กรเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน
3. ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตและการจัดการสินค้าเกษตร
4. ฝึกอบรม ถ่ายทอดเทคโนโลยี และให้บริการทางการเกษตร
5. ศึกษา วิจัย และพัฒนางานด้านการส่งเสริมการเกษตร
6. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรม หรือตามที่รัฐมนตรี หรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

โครงสร้างกรมส่งเสริมการเกษตร (ตามกฎหมายว่า พ.ศ.๒๕๕๗)

แผนยุทธศาสตร์กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ.2569

วิสัยทัศน์

เกษตรกรมีความเข้มแข็ง มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีรายได้เพิ่มขึ้น

พันธกิจ

- (๑) ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรให้มีความเข้มแข็งและสามารถพึ่งพาตนเองได้
- (๒) ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรให้มีขีดความสามารถในการผลิตและจัดการสินค้าเกษตร โดยยึดหลักตลาดนำการผลิต
- (๓) ให้บริการทางการเกษตรและผลิตปัจจัยทางการเกษตรเพื่อสนับสนุนและจำหน่ายแก่เกษตรกรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- (๔) ศึกษา วิจัย และพัฒนางานด้านการส่งเสริมการเกษตร และบูรณาการการทำงานกับทุกภาคส่วน

อำนาจหน้าที่

กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๗
ข้อ ๒ ให้กรมส่งเสริมการเกษตร มีภารกิจเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร ครอบคลุมเกษตรกร องค์กรเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน การส่งเสริมและพัฒนาเพิ่มศักยภาพการผลิต การแปรรูป การเพิ่มมูลค่า การพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ โดยการศึกษา วิจัย พัฒนา กำหนดมาตรการ และแนวทางในการส่งเสริมการเกษตร ตลอดจนการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร และการให้บริการทางการเกษตร เพื่อให้เกษตรกรมีอาชีพและรายได้ที่มั่นคง มีคุณภาพชีวิตที่ดี และพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน โดยให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง
- (๒) ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร ครอบคลุมเกษตรกร องค์กรเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน
- (๓) ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตและการจัดการสินค้าเกษตร
- (๔) ฝึกอบรม ถ่ายทอดเทคโนโลยี และให้บริการทางการเกษตร
- (๕) ศึกษา วิจัย และพัฒนางานด้านการส่งเสริมการเกษตร
- (๖) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรมหรือตามที่รัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

เป้าหมาย

๑. เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีรายได้เพิ่มขึ้น
๒. การผลิตสินค้าเกษตรมีประสิทธิภาพและมีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น
๓. เกษตรกร องค์กรเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชนมีความเข้มแข็ง

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

๑. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐
๒. การผลิตสินค้าเกษตรมีประสิทธิภาพและมีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓
๓. วิสาหกิจชุมชนมีความเข้มแข็งไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๔
องค์กรเกษตรกรเป็น Smart Group ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐
เกษตรกรเป็น Smart Farmer และ Young Smart Farmer เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ๑๑,๖๔๐ ราย

กลยุทธ์

- กลยุทธ์ที่ ๑ การส่งเสริมการผลิตและจัดการสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่การผลิต
- กลยุทธ์ที่ ๒ การเสริมสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกร องค์กรเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน
- กลยุทธ์ที่ ๓ การส่งเสริมการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- กลยุทธ์ที่ ๔ การพัฒนาศักยภาพองค์กรและการบริหารจัดการ

ความสอดคล้องของแผนปฏิบัติการประจำปี 2569 ของกรมส่งเสริมการเกษตร (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) กับแผน 3 ระดับ

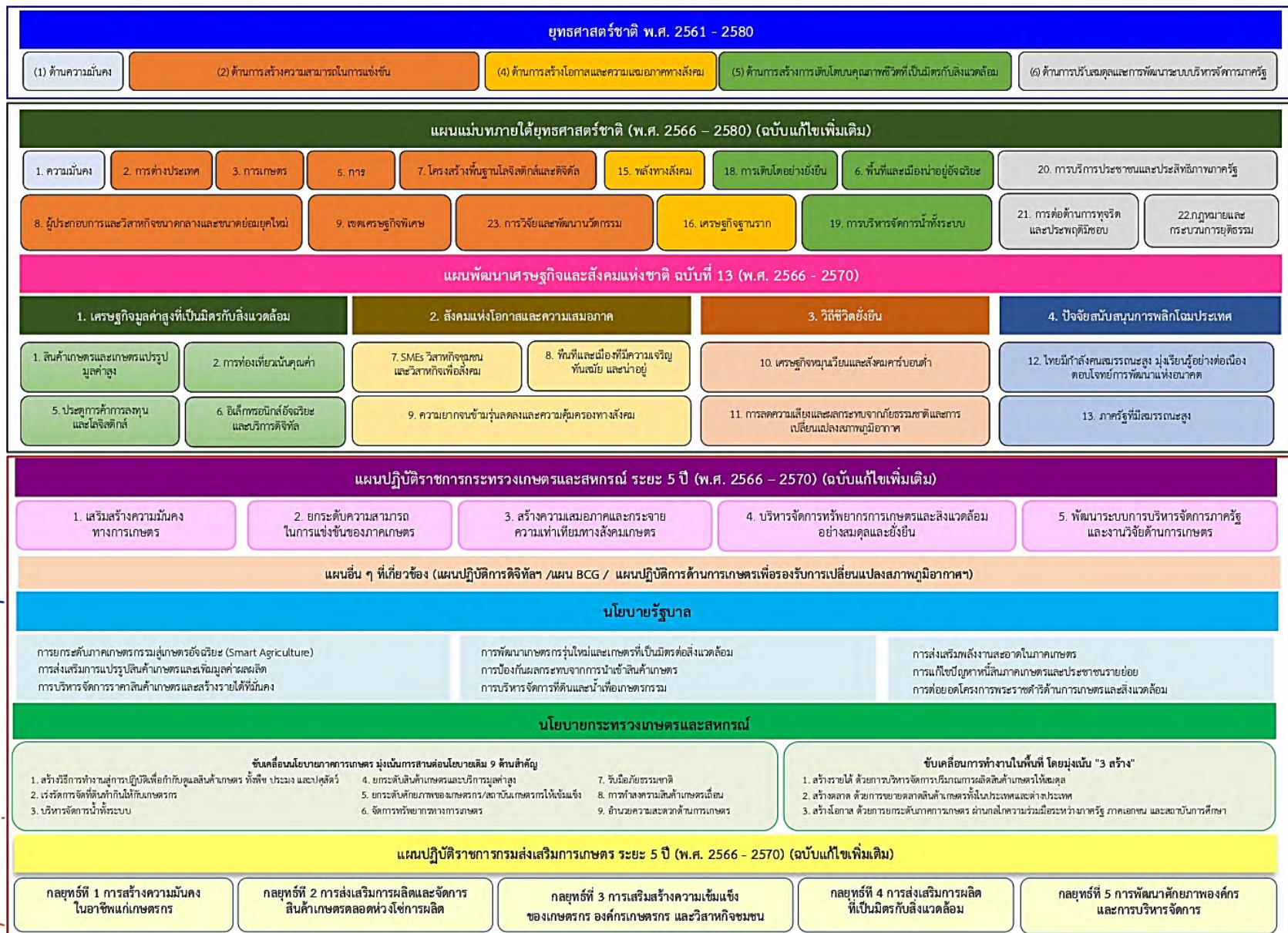
แผน
ระดับ 1

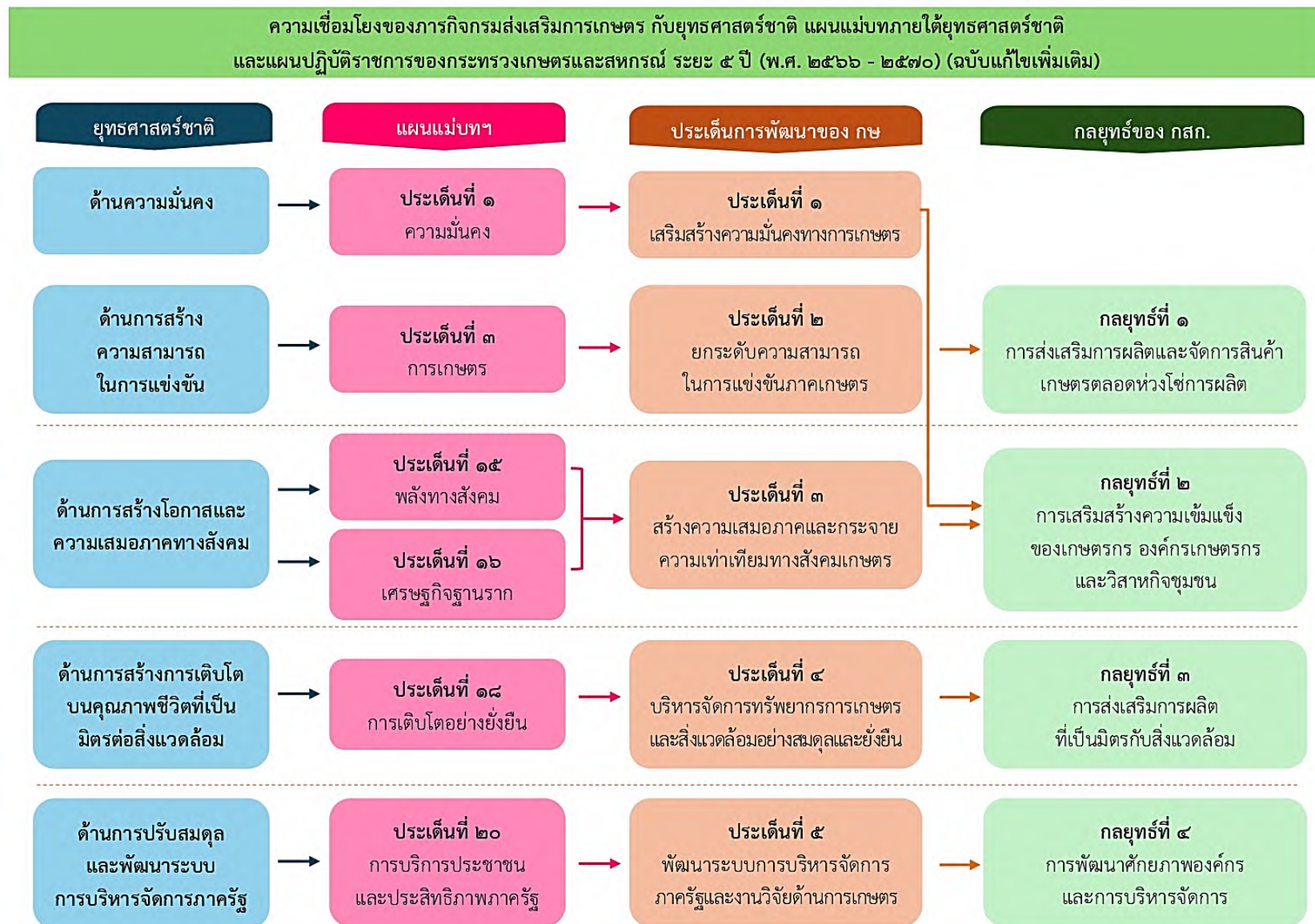
แผน
ระดับ 2

แผน
ระดับ 3

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมส่งเสริมการเกษตร

โครงการกรมส่งเสริมการเกษตร ประจำปี 2569

โครงการเป็นองค์ประกอบหลักในการขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลสำเร็จตามที่กำหนดไว้ ดังนั้นจึงต้องมีการกำหนดโครงการที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ 2569 ซึ่งมีจำนวน 22 โครงการ 1 ผลผลิต โดยมีการจัดทำความเชื่อมโยงกับเป้าหมายและตัวชี้วัด เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นกรอบในการดำเนินโครงการ การรายงานผลการดำเนินงาน และการติดตามประเมินผลโครงการ ดังนี้

- สรุปภาพรวมโครงการส่งเสริมการเกษตรที่ดำเนินการเพื่อให้บรรลุตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายและวิสัยทัศน์
- โครงการและงบประมาณในปีงบประมาณ 2569 จำแนกตามแผนงาน
- โครงการและงบประมาณในปีงบประมาณ 2569 จำแนกตามกลยุทธ์กรมส่งเสริมการเกษตร

เนื่องจากระบบการจัดทำแผนงาน/โครงการที่ดำเนินการในปัจจุบัน กำหนดให้ 1 โครงการสามารถตอบได้เพียง 1 เป้าหมายเท่านั้น แต่ในการจัดทำโครงการของกรมส่งเสริมการเกษตรมุ่งเน้นให้มีการพัฒนาโครงการในลักษณะบูรณาการ ครอบคลุมการพัฒนาในหลายมิติ และสามารถตอบได้หลายเป้าหมาย เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่ชัดเจนและเกิดประโยชน์สูงสุดกับเกษตรกร นำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ของกรมส่งเสริมการเกษตร “เกษตรกรมีความเข้มแข็ง มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีรายได้เพิ่มขึ้น” ได้อย่างแท้จริง ดังนั้นจึงได้จัดทำความเชื่อมโยงของโครงการส่งเสริมการเกษตรกับตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายที่แต่ละโครงการต้องดำเนินการให้เกิดผลสำเร็จและบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้โดยมีรายละเอียดดังนี้

สรุปภาพรวมโครงการส่งเสริมการเกษตรที่ดำเนินการเพื่อให้บรรลุตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย และวิสัยทัศน์

วิสัยทัศน์ กรมส่งเสริมการเกษตร

เป้าหมายภาพรวม

1. เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีรายได้เพิ่มขึ้น
2. การผลิตสินค้าเกษตรมีประสิทธิภาพและมีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น
3. เกษตรกร องค์กรเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชนมีความเข้มแข็ง

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

1. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 10
2. การผลิตสินค้าเกษตรมีประสิทธิภาพและมีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 3
3. วิสาหกิจชุมชนมีความเข้มแข็งไม่น้อยกว่าร้อยละ 34 องค์กรเกษตรกรเป็น Smart Group ไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 เกษตรกรเป็น Smart Farmer และ Young Smart Farmer เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า 10,640 ราย

เกษตรกรมีความเข้มแข็ง มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีรายได้เพิ่มขึ้น

กลยุทธ์/ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

กลยุทธ์ที่ 1 การส่งเสริมการผลิตและจัดการสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่การผลิต

- 1.1 มูลค่าผลผลิตสินค้าเกษตรต่อครัวเรือนและผลไม่เมืองร้อนที่สำคัญเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ต่อปี
- 1.2 มูลค่าของสินค้าเกษตรปลอดภัยจากการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีและเกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 5
- 1.3 มูลค่าสมุนไพรและเครื่องเทศ แผลงเศรษฐกิจ และสินค้าเกษตรจากฐานชีวภาพเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 15
- 1.4 มูลค่าผลผลิตของฟาร์ม/แปลงที่นำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 5
- 1.5 ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์ม/แปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 15
- 1.6 มูลค่าผลผลิตของสินค้าเกษตรสำคัญเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 15
- 1.7 วิสาหกิจชุมชนมีความเข้มแข็งไม่น้อยกว่าร้อยละ 34
- 1.8 รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 10
- 1.9 วิสาหกิจชุมชนและเกษตรกรที่ได้รับการพัฒนาให้เป็นผู้ประกอบการมีรายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 4 ต่อปี
- 1.10 เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 10

กลยุทธ์ที่ 2 การเสริมสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกร องค์กรเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน

- 2.1 เกษตรกรนำแนวทางพระราชดำริไปปฏิบัติและได้ผลจริงไม่น้อยกว่าร้อยละ 90
- 2.2 เกษตรกรสูงวัยที่ผ่านการอบรมด้านการประกอบอาชีพและนำไปปฏิบัติไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
- 2.3 เกษตรกรได้รับการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพ จำนวน 15,640 ราย
- 2.4 Young Smart Farmer และ Smart Farmer เพิ่มขึ้น จำนวน 10,640 ราย
- 2.5 องค์กรเกษตรกรมีความเข้มแข็งเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 20

กลยุทธ์ที่ 3 การส่งเสริมการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

- 3.1 ลดการเผาในพื้นที่การเกษตร จำนวน 66,000 ไร่
- 3.2 ร้อยละ 90 ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีการปรับตัวโดยใช้เทคโนโลยีการเกษตรที่เท่าทันภูมิอากาศ
- 3.3 จำนวนต้นแบบการผลิตสินค้าเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า 150 แห่ง
- 3.4 ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการผลิตสินค้าเกษตรลดลง 60,000 ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า tCO2eq

กลยุทธ์ที่ 4 การพัฒนาศักยภาพองค์กรและการบริหารจัดการ

- 4.1 บุคลากรกรมส่งเสริมการเกษตรเป็น Smart Officer ไม่น้อยกว่าร้อยละ 95 ของจำนวนบุคลากรทั้งหมด
- 4.2 กระบวนการและบริการของกรมส่งเสริมการเกษตรที่ปรับเปลี่ยนมาใช้การเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานอื่น หรือระบบงานอื่น ผ่านระบบ e-service หรือ Government Digital Services หรือพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมดิจิทัลใหม่ เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า 5 กระบวนการ
- 4.3 คะแนนผลการประเมินสถานะในการเป็นระบบราชการ 4.0 ตามคำรับรองการปฏิบัติราชการอยู่ในระดับเป้าหมายขั้นสูง
- 4.4 กรมส่งเสริมการเกษตรผ่านเกณฑ์การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในหน่วยงานภาครัฐ (89 คะแนนขึ้นไป)

โครงการของ กสกร. / ตัวชี้วัด

1. โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นเพื่อเข้าสู่ห่วงโซ่อุปทานเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (1.1/1.10)
2. โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรชีวภาพเพื่อเข้าสู่ห่วงโซ่อุปทานเศรษฐกิจชีวภาพ (1.1/1.10)
3. โครงการส่งเสริมและพัฒนาเพื่อเข้าสู่ห่วงโซ่อุปทานและบริการมูลค่าสูง (1.4/1.10)
4. โครงการยกระดับสินค้าเกษตรมูลค่าสูง (1.4/1.10)
5. โครงการส่งเสริมการขยายผลเทคโนโลยี และนวัตกรรมเกษตรที่เหมาะสมเชิงพื้นที่ (1.5/1.10)
6. โครงการทะเบียนเกษตรกรและบริหารจัดการสารสนเทศการเกษตรด้านพืช (1.6)
7. โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่เพื่อปรับเปลี่ยนการผลิต (1.6/1.10)
8. โครงการตลาดเกษตรกร (1.6/1.10)
9. โครงการผลิตและขยายพืชพันธุ์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับความมั่นคงด้านอาหาร (1.6)
10. โครงการส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน (1.7/1.10)
11. โครงการปรับเปลี่ยนการผลิตการใช้ประโยชน์ที่ดินและทรัพยากรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (1.6/1.10)
12. โครงการส่งเสริมการจัดการสุขภาพพืชเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (1.6/1.10)

13. โครงการพัฒนาพื้นที่พิเศษอย่างยั่งยืน (2.1)
14. โครงการส่งเสริมการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (2.1)
15. โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (2.3)
16. โครงการพัฒนาเกษตรกรเพื่อให้บริการทางการเกษตร (2.3)
17. โครงการส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรในจังหวัดชายแดนภาคใต้ (2.3)
18. โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร (2.3)
19. โครงการพัฒนาทักษะและแนวคิผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร (เกษตรกรปรารถพร้อม (Smart Farmer)) (2.4/2.3/1.10)
20. โครงการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร (2.5/2.3/1.10)

21. โครงการส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (3.1/3.2/3.3/3.4)

22. โครงการพัฒนาทักษะดิจิทัลสำหรับบุคลากรภาครัฐเพื่อการขับเคลื่อนรัฐบาลดิจิทัล (4.1/4.2)

หมายเหตุ : ที่มาของตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

กลยุทธ์ที่ ๒ การเสริมสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกร องค์กรเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน

- ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายที่ ๒.๒ เกษตรกรได้รับการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพ จำนวน ๓๘,๖๖๕ ราย โดยเป็นเป้าหมายจากโครงการภายใต้แผนแม่บทเศรษฐกิจฐานราก ประกอบด้วย (๑) โครงการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร (๒) โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (๓) โครงการพัฒนาทักษะและแนวคิดผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร (เกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)) (๔) โครงการพัฒนาเกษตรกรเพื่อให้บริการทางการเกษตร (๕) โครงการส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรในจังหวัดชายแดนภาคใต้ และ (๖) โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร

- ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายที่ ๒.๓ Young Smart Farmer และ Smart Farmer เป็นเป้าหมายจากโครงการพัฒนาทักษะและแนวคิดผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร (เกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer))

- ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายที่ ๓.๒ – ๓.๔ เป็นตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายที่มาจากแผนปฏิบัติการด้านพืชเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ. ๒๕๖๘ – ๒๕๗๐ กรมส่งเสริมการเกษตร

โครงการและงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ จำแนกตามแผนงาน

หน่วย : ล้านบาท ทศนิยม ๔ ตำแหน่ง

แผนงาน/โครงการ/ผลผลิต		เป้าหมาย	หน่วยนับ	งบประมาณ
		๘๘,๒๐๖	ราย	๕,๖๒๖.๗๒๘๘
๑	แผนงานบุคลากรภาครัฐ			๓,๗๒๕.๑๘๗๔
๑)	งบบุคลากร			๓,๖๕๖.๘๑๒๕
	เงินเดือนและค่าจ้างประจำ			๓,๐๖๕.๕๘๘๑
	ค่าตอบแทนพนักงานราชการ			๕๙๑.๒๒๔๔
๒)	งบดำเนินงาน (ค่าตอบแทน ใช้สอยและวัสดุ)			๖๘.๓๗๔๙
๒	แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน	๙,๐๒๐	ราย	๑,๐๒๐.๑๗๐๒
๑)	ผลผลิตเกษตรกรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพ	๙,๐๒๐	ราย	๑,๐๒๐.๑๗๐๒
๓	แผนงานยุทธศาสตร์การเกษตรสร้างมูลค่า	๓,๔๔๐	ราย	๖๒๒.๖๓๐๕
๑)	โครงการส่งเสริมการจัดการสุขภาพพืชเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	๖๐๐,๐๐๐	ไร่	๘๘.๘๕๓๕
๒)	โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรชีวภาพเพื่อเข้าสู่ห่วงโซ่อุปทานเศรษฐกิจชีวภาพ	๑,๘๑๐	ราย	๖.๓๕๑๔
๓)	โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่เพื่อปรับเปลี่ยนผลิตภาพการผลิต	๑,๑๓๐	แปลง	๒๐๒.๗๘๔๙
๔)	โครงการยกระดับสินค้าเกษตรมูลค่าสูง	๙	สินค้า	๓๑.๗๒๐๕
๕)	โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นเพื่อเข้าสู่ห่วงโซ่อุปทานเศรษฐกิจสร้างสรรค์*	๑,๖๓๐	ราย	๒๙.๔๒๒๕
๖)	โครงการผลิตและขยายพืชพันธุ์ดีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับความมั่นคงด้านอาหาร*	๓,๒๐๐,๐๐๐	หน่วย	๕๙.๘๗๔๐
๗)	โครงการทะเบียนเกษตรกรและบริหารจัดการสารสนเทศการเกษตรด้านพืช*	๖,๐๐๐,๐๐๐	ครัวเรือน	๑๐๓.๘๐๗๗
๘)	โครงการตลาดเกษตรกร	๗๗	จังหวัด	๖.๘๓๕๑
๙)	โครงการส่งเสริมการขยายผลเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตรที่เหมาะสมเชิงพื้นที่	๑๘	แปลง	๔.๒๓๒๓
๑๐)	โครงการส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน*	๑,๐๐๐	แห่ง	๕๑.๘๗๐๒
๑๑)	โครงการส่งเสริมและพัฒนาเพื่อเข้าสู่ห่วงโซ่อุปทานและบริการมูลค่าสูง	๒๐๐	แปลง	๓๑.๗๒๕๕
๑๒)	โครงการปรับเปลี่ยนผลิตภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินและทรัพยากรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก*	๗๒๐	ไร่	๕.๑๕๒๙

แผนงาน/โครงการ/ผลผลิต		เป้าหมาย	หน่วยนับ	งบประมาณ
๔	แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างพลังทางสังคม	๒๐,๕๓๕	ราย	๗๒.๑๗๘๕
๑)	โครงการพัฒนาพื้นที่พิเศษอย่างยั่งยืน	๖,๖๘๕	ราย	๑๖.๐๙๗๓
๒)	โครงการส่งเสริมการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	๑๓,๘๕๐	ราย	๕๖.๐๘๑๒
๕	แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก	๓๗,๑๖๕	ราย	๑๕๑.๖๒๕๑
๑)	โครงการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร	๑๐,๕๑๕	ราย	๓๑.๔๒๓๒
๒)	โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	๘,๘๒๐	ราย	๕๖.๒๗๑๐
๓)	โครงการพัฒนาทักษะและแนวคิดผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร (เกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer))	๑๑,๖๔๐	ราย	๓๔.๓๓๕๕
๔)	โครงการพัฒนาเกษตรกรเพื่อให้บริการทางการเกษตร	๓,๖๐๐	ราย	๑๗.๔๙๖๙
๕)	โครงการส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรในจังหวัดชายแดนภาคใต้	๒,๕๙๐	ราย	๑๒.๐๙๘๕
๖	แผนงานยุทธศาสตร์การบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน	๑,๕๐๐	ราย	๒.๗๐๑๕
๑)	โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร	๑,๕๐๐	ราย	๒.๗๐๑๕
๗	แผนงานยุทธศาสตร์จัดการมลพิษและสิ่งแวดล้อม	๑๖,๕๐๐	ราย	๓๑.๗๓๕๖
๑)	โครงการส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม*	๑๖,๕๐๐	ราย	๓๑.๗๓๕๖
๘	แผนงานบูรณาการรัฐบาลดิจิทัล	๔๖	ราย	๐.๕๐๐๐
๑)	โครงการพัฒนาทักษะดิจิทัลสำหรับบุคลากรภาครัฐเพื่อการขับเคลื่อนรัฐบาลดิจิทัล	๔๖	ราย	๐.๕๐๐๐

หมายเหตุ :

- * เป็นโครงการสำคัญตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๘

โครงการและงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ จำแนกตามกลยุทธ์กรมส่งเสริมการเกษตร

กลยุทธ์ กสท.	โครงการ กสท.	ยุทธศาสตร์ชาติ	แผนแม่บทฯ	แผนแม่บทย่อย	แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓
กลยุทธ์ที่ ๑ การส่งเสริมการผลิต และจัดการสินค้า เกษตรตลอดห่วงโซ่ การผลิต	๑) โครงการส่งเสริมและพัฒนา สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นเพื่อเข้าสู่ห่วงโซ่ อุปทานเศรษฐกิจสร้างสรรค์	ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขัน	การเกษตร	เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น	หมวดหมู่ที่ ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำ ด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง
	๒) โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตร ชีวภาพเพื่อเข้าสู่ห่วงโซ่อุปทานเศรษฐกิจ ชีวภาพ	ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขัน	การเกษตร	เกษตรชีวภาพ	หมวดหมู่ที่ ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำ ด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง
	๓) โครงการส่งเสริมและพัฒนาเพื่อเข้าสู่ห่วงโซ่ อุปทานและบริการมูลค่า สูง	ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขัน	การเกษตร	เกษตรอัจฉริยะ	หมวดหมู่ที่ ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำ ด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง
	๔) โครงการยกระดับสินค้าเกษตรมูลค่าสูง	ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขัน	การเกษตร	เกษตรอัจฉริยะ	หมวดหมู่ที่ ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำ ด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง
	๕) โครงการส่งเสริมการขยายผลเทคโนโลยี และนวัตกรรมเกษตรที่เหมาะสมเชิงพื้นที่	ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขัน	การเกษตร	เกษตรอัจฉริยะ	หมวดหมู่ที่ ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำ ด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง
	๖) โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ เพื่อปรับเปลี่ยนผลิตภาพการผลิต	ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขัน	การเกษตร	การพัฒนาระบบนิเวศ การเกษตร	หมวดหมู่ที่ ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำ ด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง
	๗) โครงการตลาดเกษตรกร	ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขัน	การเกษตร	การพัฒนาระบบนิเวศ การเกษตร	หมวดหมู่ที่ ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำ ด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง
	๘) โครงการผลิตและขยายพืชพันธุ์ดีเพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับ ความมั่นคงด้านอาหาร	ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขัน	การเกษตร	การพัฒนาระบบนิเวศ การเกษตร	หมวดหมู่ที่ ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำ ด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง
	๙) โครงการส่งเสริมการจัดการสุขภาพพืช เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขัน	การเกษตร	การพัฒนาระบบนิเวศ การเกษตร	หมวดหมู่ที่ ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำ ด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง

กลยุทธ์ กสท.	โครงการ กสท.	ยุทธศาสตร์ชาติ	แผนแม่บท	แผนแม่บทย่อย	แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓
	๑๐) โครงการทะเบียนเกษตรกรและบริหารจัดการสารสนเทศการเกษตรด้านพืช	ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน	การเกษตร	การพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร	หมวดหมู่ที่ ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง
	๑๑) โครงการส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน	ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน	การเกษตร	การพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร	หมวดหมู่ที่ ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง
	๑๒) โครงการปรับเปลี่ยนผลผลิตการใช้ประโยชน์ที่ดินและทรัพยากรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก	ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน	การเกษตร	การพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร	หมวดหมู่ที่ ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง
	ผลผลิตเกษตรกรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพ	ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน	-	-	-
กลยุทธ์ที่ ๒ การเสริมสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกรองค์กรเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชน	๑๓) โครงการพัฒนาพื้นที่พิเศษอย่างยั่งยืน	ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม	พลังทางสังคม	การเสริมสร้างทุนทางสังคม	หมวดหมู่ที่ ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง
	๑๔) โครงการส่งเสริมการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม	พลังทางสังคม	การเสริมสร้างทุนทางสังคม	หมวดหมู่ที่ ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง
	๑๕) โครงการพัฒนาทักษะและแนวคิดผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร (เกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer))	ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม	เศรษฐกิจฐานราก	การยกระดับศักยภาพการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจ	หมวดหมู่ที่ ๙ ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม
	๑๖) โครงการศูนย์การเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม	เศรษฐกิจฐานราก	การสร้างสภาพแวดล้อมและกลไกที่ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก	หมวดหมู่ที่ ๘ ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เติบโตได้อย่างยั่งยืน
	๑๗) โครงการพัฒนาเกษตรกรเพื่อให้บริการทางการเกษตร	ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม	เศรษฐกิจฐานราก	การสร้างสภาพแวดล้อมและกลไกที่ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก	หมวดหมู่ที่ ๘ ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เติบโตได้อย่างยั่งยืน

กลยุทธ์ กสก.	โครงการ กสก.	ยุทธศาสตร์ชาติ	แผนแม่บทฯ	แผนแม่บทย่อย	แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓
	๑๘) โครงการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร	ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม	เศรษฐกิจฐานราก	การสร้างสภาพแวดล้อมและกลไกที่ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก	หมุดหมายที่ ๘ ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เติบโตได้อย่างยั่งยืน
	๑๙) โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร	ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม	เศรษฐกิจฐานราก	การสร้างสภาพแวดล้อมและกลไกที่ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก	หมุดหมายที่ ๘ ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เติบโตได้อย่างยั่งยืน
	๒๐) โครงการส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรในจังหวัดชายแดนภาคใต้	ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม	เศรษฐกิจฐานราก	การสร้างสภาพแวดล้อมและกลไกที่ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก	หมุดหมายที่ ๘ ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เติบโตได้อย่างยั่งยืน
กลยุทธ์ที่ ๓ การส่งเสริมการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	๒๑) โครงการส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	การเติบโตอย่างยั่งยืน	การจัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลและคำแนะนำสากล	หมุดหมายที่ ๑๐ ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ
กลยุทธ์ที่ ๔ การพัฒนาศักยภาพองค์กรและการบริหารจัดการ	๒๒) โครงการพัฒนาทักษะดิจิทัลสำหรับบุคลากรภาครัฐเพื่อการขับเคลื่อนรัฐบาลดิจิทัล	ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ	การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ	การพัฒนาบริการประชาชน	หมุดหมายที่ ๑๓ ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน

ยุทธศาสตร์กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 20 ปี (พ.ศ.2560 - 2759)

ยุทธศาสตร์ชาติ : กรอบการพัฒนาระยะยาว

เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์
 “ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว
 ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”
 นำไปสู่การพัฒนาให้คนไทยมีความสุข
 และตอบสนองต่อการบรรลุ
 ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติ ในการที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิต
 สร้างรายได้ระดับสูงเป็นประเทศพัฒนาแล้ว และสร้าง
 ความสุขของคนไทย **สังคมมีความมั่นคง เสมอากาศและ
 เป็นธรรม** ประเทศสามารถแข่งขันได้ในระบบเศรษฐกิจ

ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๗๙)

1. ความเป็นมา

จากอดีตจนถึงปัจจุบัน ภาคการเกษตรของไทยยังคงประสบกับปัญหามากมาย เช่น ราคาผลผลิตที่ขาดเสถียรภาพ การใช้ปัจจัยการผลิตที่ไม่เหมาะสม ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ และปัญหาหนี้สินครัวเรือน เกษตรกรที่ยังอยู่ระดับสูง แม้ว่ารัฐบาลจะได้กำหนดแนวทางและมาตรการในการช่วยเหลือต่าง ๆ มาโดยตลอด แต่ส่วนใหญ่เป็นแผนระยะสั้นที่ขาดความต่อเนื่องและการแก้ไขสถานการณ์เฉพาะหน้า ดังนั้น เพื่อเป็นการวางรากฐานการพัฒนาในระยะยาวอันจะนำไปสู่การพัฒนาและแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงได้จัดทำยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560 – 2579) เพื่อเป็นกรอบการดำเนินงานในการพัฒนาภาคการเกษตรให้สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2560-2579) ทั้ง 6 ยุทธศาสตร์ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 แผนปฏิรูปของสภาพัฒนาการปฏิรูปประเทศ (สปท.) และยังสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ซึ่งเป็นเป้าหมายการพัฒนาในระดับโลกขององค์การสหประชาชาติ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ได้จัดประชุมเพื่อระดมความเห็นจากหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อกำหนดประเด็นสำคัญของภาคการเกษตรไทยที่ควรได้รับการพัฒนาและมีแนวทางรองรับอย่างต่อเนื่องในระยะยาว จากการพิจารณาสถานการณ์และแนวโน้มของประชากรโลก เทคโนโลยี และนวัตกรรมทางการเกษตรที่ทั่วโลกกำลังให้ความสนใจ เช่น การนำเครื่องจักรกลมาใช้ในการเกษตรทดแทนแรงงาน การนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้เพื่อเพิ่มผลผลิตต่อหน่วยพื้นที่ การควบคุมสภาพภูมิอากาศดิน น้ำ แสงแดด ให้สามารถทำการผลิตได้ตลอดปีในสภาพโรงเรือน เป็นต้น รวมถึงการพิจารณาสถานการณ์ภาคการเกษตรของไทยที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน สรุปประเด็นที่น่าสนใจที่จะนำไปสู่การวางแผนพัฒนาในระยะยาว ได้แก่ การพัฒนาเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรในเรื่องการเข้าถึงข้อมูลเพื่อนำมาใช้ประโยชน์และการรวมกลุ่มให้เข้มแข็งระบบการผลิตเพิ่มผลผลิตต่อหน่วยพื้นที่ภายใต้ข้อจำกัดของขนาดพื้นที่ถือครอง ซึ่งมีแนวโน้มลดลงในอนาคต ปัจจัยการผลิตต้องหาแนวทางรองรับปัญหาที่กำลังจะเกิดขึ้นและมีแนวโน้มเพิ่มความรุนแรงเพิ่มขึ้น ได้แก่ แรงงานเกษตรอายุเฉลี่ยสูงขึ้น และเกษตรกรรุ่นใหม่มีจำนวนน้อย ดินและน้ำมีปัญหาจากการใช้ปัจจัยการผลิตที่ไม่เหมาะสม พื้นที่ชลประทานที่ยังไม่ครอบคลุมพื้นที่ที่มีศักยภาพ เกษตรกรรายย่อยยังมีข้อจำกัดในการใช้เครื่องจักรกลการเกษตร รวมทั้งยังจำเป็นต้องพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อใช้ตลอดห่วงโซ่ตั้งแต่ปัจจัยการผลิต การแปรรูป บรรจุภัณฑ์ และระบบโลจิสติกส์ เช่น การผลิตพืช สัตว์พันธุ์ดีและการกระจายพันธุ์ให้ทั่วถึง จำเป็นต้องมีการแก้ไขปัญหาหนี้สินและที่ดินทำกินของเกษตรกร กรรมสิทธิ์ในที่ดินทำกินของเกษตรกรมีแนวโน้มลดลงมากจากอดีต ส่วนหนึ่งมาจากปัญหาหนี้สินจากการขาดทุนในการทำการเกษตร ในส่วนของผลผลิตการเกษตรจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการผลิตให้ได้มาตรฐานตามความต้องการของตลาด มีการพัฒนามาตรฐานสินค้าเกษตรอย่างต่อเนื่องเพื่อให้สามารถกำหนดเป็นมาตรฐานสินค้าเกษตรของอาเซียนและมาตรฐานสินค้าเกษตรของโลกต่อไป สินค้าเกษตรต้องมีการพัฒนาต่อยอดเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและผลิตสินค้าคุณภาพสูง เช่น สินค้าเกษตรอินทรีย์เพื่อหนีจากตลาดล่างและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้ภาคการเกษตรของไทย ทั้งนี้ การผลิตภาคเกษตรยังจำเป็นต้องพึ่งพาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ต้องมีการฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและส่งเสริมให้เกษตรกรทำการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practices: GAP) อย่างไรก็ดีตามภาค

การเกษตรยังต้องเผชิญกับปัญหาสิ่งแวดล้อมระดับโลก คือ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ดังนั้น จำเป็นจะต้องมีการศึกษาวิจัยเพื่อหาแนวทางในการรับมือกับปัญหาดังกล่าว ที่มีแนวโน้มจะทวีความรุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ โดยเพิ่มการจัดสรรงบประมาณในส่วนของการวิจัยและพัฒนาในเรื่องดังกล่าวและการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมอื่น ๆ ประเด็นต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น จำเป็นต้องอาศัยการบริหารจัดการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการปรับปรุงโครงสร้างและการกิจขององค์กร เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงและการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบด้านการเกษตรให้ทันสมัยและสอดคล้องกับสถานการณ์

ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560-2579) มุ่งในการแก้ไขจุดอ่อนและเสริมจุดแข็งให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกรรมมั่นคง ภาคการเกษตรมั่งคั่ง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” โดยมีแนวทางไปสู่เป้าหมาย คือ ยุทธศาสตร์ที่ 1 สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ยุทธศาสตร์ที่ 2 เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร ยุทธศาสตร์ที่ 3 เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ยุทธศาสตร์ที่ 4 บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน และ ยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

2. สารสำคัญ สรุปได้ ดังนี้

2.1 ปัญหาและความท้าทาย

2.1.1 ภายในประเทศ

1) เกษตรกรส่วนใหญ่ประสบปัญหาการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องและจำเป็น มีหนี้สินและไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินทำกิน การรวมกลุ่มไม่เข้มแข็งทำให้ไม่มีอำนาจในการต่อรอง ทั้งยังเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ และคนรุ่นใหม่สืบทอดอาชีพเกษตรกรน้อยลง

2) ประสิทธิภาพการผลิตภาคการเกษตรอยู่ในระดับต่ำ มีการใช้ปัจจัยการผลิตอย่างไม่เหมาะสม รวมทั้งมีการแข่งขันและการกีดกันทางการค้าเพิ่มมากขึ้น ในรูปแบบของการกำหนดมาตรฐานความปลอดภัยของผู้ผลิต ผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อม

3) การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี นวัตกรรมใหม่ ๆ ในภาคการเกษตรมีจำกัด มีฐานข้อมูลด้านการเกษตรที่ทันสมัยแต่ยังไม่ครอบคลุมในทุกมิติ

4) การทำการเกษตรที่ไม่เหมาะสม เช่น การปลูกพืชซ้ำซาก การปลูกในที่ลาดชันมีการบุกรุกทำลายป่าต้นน้ำลำธารส่งผลให้ทรัพยากรธรรมชาติเสื่อมโทรม ประกอบกับมีการเกิดภัยธรรมชาติจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศโลกที่มีความรุนแรงและความถี่สูงขึ้น

5) นโยบายภาครัฐที่ผ่านมา ส่วนใหญ่เป็นโครงการระยะสั้น ขาดความต่อเนื่อง และมักเป็นการแก้ไขปัญหาลเฉพาะหน้าและไม่มีการบูรณาการระหว่างกระทรวง

2.1.2 ต่างประเทศ

1) แนวโน้มประชากรโลกที่เพิ่มสูงขึ้น ตามการคาดการณ์ขององค์การสหประชาชาติ คาดว่าประชากรโลกจะเพิ่มขึ้นจากประมาณ 7,000 ล้านคน เป็น 9,000 คน ในอีก 20 ปีข้างหน้า ส่งผลต่อความต้องการอาหารที่เพิ่มสูงขึ้น อย่างไรก็ตาม ภายใต้การพัฒนาด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมในภาพรวมของโลกที่มีความก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว ส่งผลทำให้ประสิทธิภาพการผลิตโดยรวมเพิ่มสูงขึ้นด้วยเช่นกัน

2) แนวโน้มของโลกก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ทำให้ความต้องการอาหารเพื่อสุขภาพเพิ่มสูงขึ้น โดยผู้บริโภคจะเน้นความสะดวกสบายในการดำเนินชีวิต เช่น การซื้อขายสินค้าออนไลน์ ซึ่งรวมถึงสินค้าเกษตรด้วย ทำให้ผู้บริโภคและผู้ผลิตสามารถติดต่อสื่อสารถึงความต้องการสินค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ส่งผลให้การแข่งขันทางการค้าทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น

3) การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจและการค้า รวมถึงการปรับเปลี่ยนอำนาจของประเทศมหาอำนาจจากการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารประเทศ ล้วนส่งผลต่อนโยบายของประเทศและกระทบต่อภาพรวมของเศรษฐกิจโลก

4) การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เป็นปัจจัยสำคัญที่ได้รับความสนใจและจะส่งผลกระทบต่อภาพรวมของการผลิตด้านการเกษตรของโลก

2.2 วิเคราะห์สภาพแวดล้อม

จุดแข็ง
๑) ประเทศไทยเป็นผู้ส่งออกสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ลำดับต้น ๆ ของโลก ๒) เกษตรกรมีภูมิปัญญาท้องถิ่นทางการเกษตรที่สืบทอดกันมา ๓) มีที่ตั้งได้เปรียบเชิงภูมิศาสตร์ สภาพภูมิอากาศเหมาะสมสำหรับการเพาะปลูกสินค้าเกษตร และมีความหลากหลายทางชีวภาพ ๔) น้อมนำศาสตร์พระราชา หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและทฤษฎีใหม่ มาเป็นภูมิคุ้มกันให้เกษตรกร
จุดอ่อน
๑) พื้นที่เกษตรส่วนใหญ่อยู่นอกเขตชลประทาน (๑๑๙ ล้านไร่ ~ ร้อยละ ๘๐) ๒) สินค้าเกษตรผลิตอยู่ในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม (เช่น N ข้าว ~ ๘ ล้านไร่) ๓) สินค้าเกษตรหลายชนิดขายขึ้นปทุม (เช่น ข้าว ยางพารา ปาล์มน้ำมัน และมันสำปะหลัง) ๔) เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นรายย่อย (ร้อยละ ๗๐) และไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง มีฐานะยากจนและขาดเทคโนโลยีในการบริหารจัดการผลผลิตของตนเอง ๕) สถาบันเกษตรกรขาดความเข้มแข็ง ขาดโอกาสในการต่อรองทางการตลาด
โอกาส
๑) งานวิจัย เทคโนโลยีสารสนเทศ และนวัตกรรมมีความก้าวหน้า สามารถเข้าถึงได้รวดเร็วและทุกพื้นที่ภาคเกษตรสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการลดต้นทุนและเพิ่มมูลค่า ๒) ประชากรโลกเพิ่มมากขึ้น ทำให้มีความต้องการบริโภคมากขึ้น โดยเฉพาะอาหารปลอดภัย

อุปสรรค
๑) เศรษฐกิจโลกมีความผันผวน มีการแข่งขันและการกีดกันทางการค้ามากขึ้น ๒) เกิดภัยธรรมชาติรุนแรงและความถี่สูงขึ้น ๓) ทุกประเทศมีการปกป้องภาคการเกษตรและเกษตรกรของตนเองมากขึ้น

2.3 หลักการแนวคิด

- 1) เกษตรกรมีข้อมูลข่าวสารและความรู้ความสามารถทันสถานการณ์ พึ่งพาตนเองได้ และสถาบันเกษตรกรเป็นกลไกหลักขับเคลื่อนภาคการเกษตร ด้วยหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและศาสตร์พระราชา
- 2) ตลาดนำกระบวนการผลิต และสินค้าเกษตรมีคุณภาพ มาตรฐานความปลอดภัย ภาคการเกษตรเติบโตอย่างยั่งยืน ด้วยงานวิจัย เทคโนโลยี/นวัตกรรม สามารถประยุกต์กับองค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น
- 3) พื้นที่เกษตรมีการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ และปรับเปลี่ยนการผลิตให้เหมาะสมกับศักยภาพพื้นที่ ด้วยเทคโนโลยี/นวัตกรรม อาทิ Agri-Map และ Application เป็นต้น

2.4 วิสัยทัศน์

“เกษตรกรมั่นคง ภาคการเกษตรมีคั่ง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน”

2.5 เป้าประสงค์

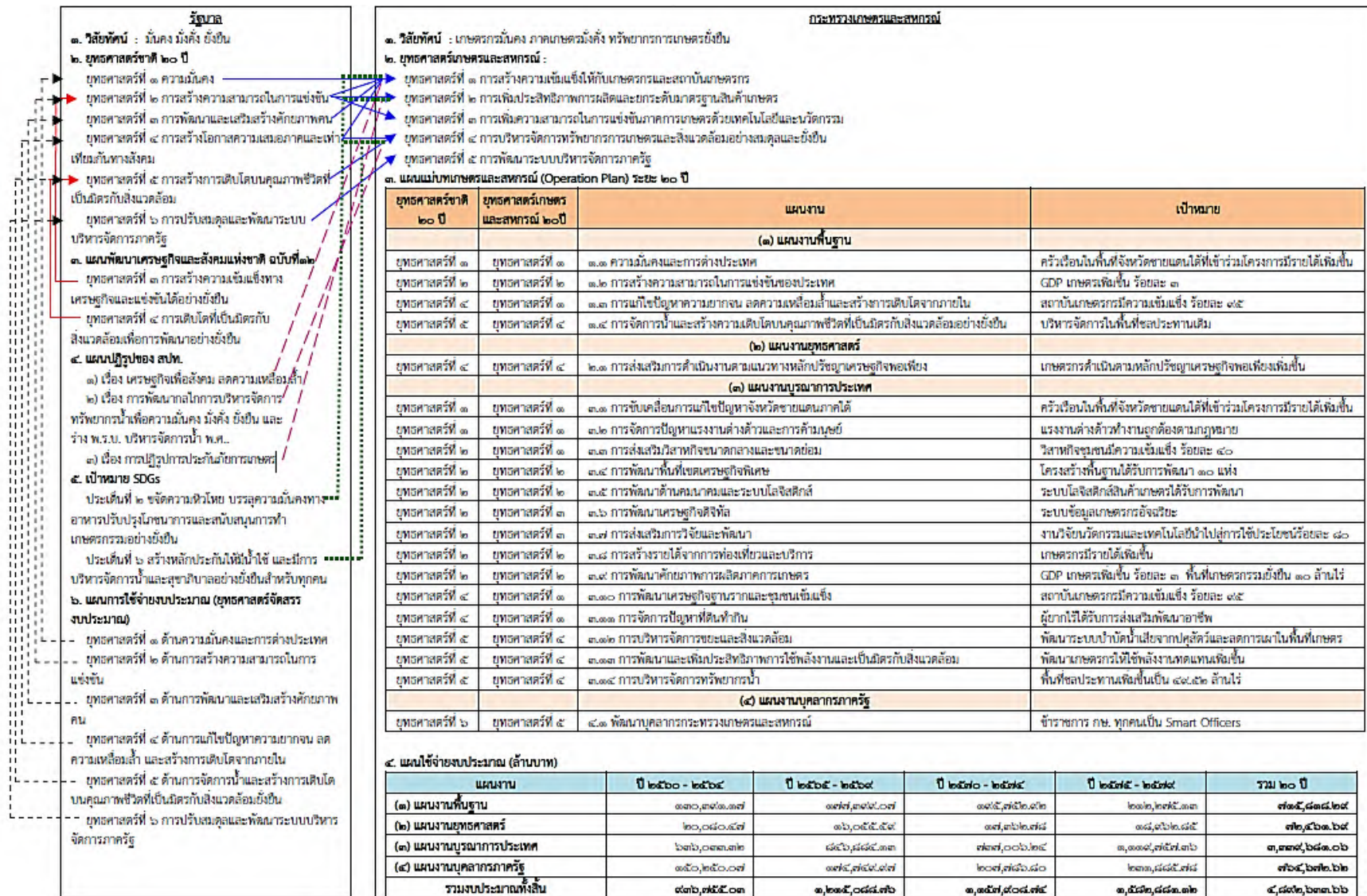
เกษตรกรหลุดพ้นจากกับดักรายได้นานกลาง (รายได้ประชากรต่อหัวมากกว่า 13,000 เหรียญดอลลาร์สหรัฐฯ หรือ ประมาณ 390,000 บาท/คน ใน

- 1) เกษตรกรมีความสามารถในการอาชีพของตนเอง (Smart Farmers)
- 2) สถาบันเกษตรกรมีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Smart Agricultural Groups)
- 3) สินค้าเกษตรมีคุณภาพมาตรฐานตรงตามความต้องการของตลาด (Smart Agricultural Products)
- 4) พื้นที่เกษตรและภาคการเกษตรมีศักยภาพ (Smart Area/Agriculture)

2.6 ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560 - 2579)

- ยุทธศาสตร์ที่ 1 การสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร
- ยุทธศาสตร์ที่ 2 การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร
- ยุทธศาสตร์ที่ 3 การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม
- ยุทธศาสตร์ที่ 4 การบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน
- ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

2.7 ความเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์รัฐบาลกับยุทธศาสตร์กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แนวข้อสอบความรู้เกี่ยวกับนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านการเกษตร

- เป้าหมายสำคัญของการพัฒนาภาคเกษตรตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี คือข้อใด
 - เพิ่มจำนวนเกษตรกรให้มากที่สุด
 - เพิ่มพื้นที่เพาะปลูกทุกชนิด
 - เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและสร้างความมั่นคงทางรายได้แก่เกษตรกร
 - ลดการใช้เทคโนโลยีทางการเกษตร

เฉลย : ค. เป้าหมายที่สำคัญที่สุดของการพัฒนาภาคเกษตรตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) คือ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและสร้างความมั่นคงทางรายได้แก่เกษตรกร เนื่องจากยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน มุ่งเน้นการยกระดับผลิตภาพ นำเทคโนโลยีและนวัตกรรม (เกษตรอัจฉริยะ) มาใช้ในการสร้างมูลค่าเพิ่ม เพื่อให้เกษตรกรหลุดพ้นจากความยากจน มีความมั่นคงในอาชีพ และมีรายได้ที่สูงขึ้นอย่างยั่งยืน

- แนวคิด "เกษตรมูลค่าสูง (High Value Agriculture)" หมายถึงข้อใด
 - การเพิ่มพื้นที่เพาะปลูกให้มากขึ้น
 - การผลิตสินค้าเกษตรที่มีมูลค่าเพิ่มและตอบสนองความต้องการตลาด
 - การปลูกพืชเชิงเดี่ยวขนาดใหญ่
 - การใช้แรงงานจำนวนมากในการผลิต

เฉลย : ข. แนวคิด "เกษตรมูลค่าสูง (High Value Agriculture)" หมายถึง การผลิตสินค้าเกษตรที่มีมูลค่าเพิ่ม และตอบสนองความต้องการตลาด เป็นการทำการเกษตรที่เปลี่ยนผ่านจากการเน้นปริมาณไปสู่การเน้นคุณภาพ และความต้องการของผู้บริโภค โดยใช้นวัตกรรม เทคโนโลยีและการแปรรูป เพื่อสร้างผลกำไรที่สูงขึ้น โดยใช้พื้นที่เท่าเดิม

- หลักการสำคัญของโมเดลเศรษฐกิจ BCG ที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตร คือข้อใด
 - เพิ่มการใช้สารเคมีเพื่อเพิ่มผลผลิต
 - มุ่งเน้นการส่งออกวัตถุดิบเพียงอย่างเดียว
 - ส่งเสริมเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว
 - ลดการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่

เฉลย : ค. หลักการสำคัญของโมเดลเศรษฐกิจ BCG Economy Model ประกอบด้วยการบูรณาการ 3 เสาหลัก เข้าด้วยกัน เพื่อพัฒนาภาคการเกษตรอย่างยั่งยืน ได้แก่

- B - Bioeconomy (เศรษฐกิจชีวภาพ) : มุ่งเน้นการใช้องค์ความรู้และเทคโนโลยีมาสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับ ผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร เช่น การแปรรูปสินค้าเกษตรเป็นผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง (สารสกัด เครื่องสำอาง อาหารเสริม)
- C - Circular Economy (เศรษฐกิจหมุนเวียน) : การนำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาหมุนเวียน และสร้างประโยชน์สูงสุด (เช่น การเปลี่ยนเศษวัสดุเหลือทิ้งทางการเกษตรเป็นพลังงานชีวมวลหรือปุ๋ย)
- G - Green Economy (เศรษฐกิจสีเขียว) : การทำเกษตรกรรมที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อม ลดการปล่อย ก๊าซเรือนกระจก และหลีกเลี่ยงการใช้สารเคมีเพื่อความปลอดภัยต่อผู้ผลิตและผู้บริโภค

4. การส่งเสริม "เกษตรอัจฉริยะ (Smart Farming)" มีวัตถุประสงค์สำคัญข้อใด

ก. ลดการใช้ข้อมูลในการบริหารจัดการฟาร์ม

ข. ใช้เทคโนโลยีและข้อมูลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

ค. ลดบทบาทเกษตรกร

ง. ยกเลิกการใช้เครื่องจักรกลการเกษตร

เฉลย : ข. การส่งเสริม เกษตรอัจฉริยะ (Smart Farming) มีหัวใจสำคัญ คือ การนำนวัตกรรม เช่น อุปกรณ์ IoT โดรน ระบบเซ็นเซอร์ และข้อมูลเชิงวิเคราะห์มาใช้ เพื่อช่วยเพิ่มผลผลิต ลดต้นทุน ควบคุมคุณภาพและบริหารจัดการทรัพยากรได้อย่างแม่นยำ

5. ข้อใดสอดคล้องกับแนวคิด "ตลาดนำการผลิต"

ก. ผลิตก่อนแล้วค่อยหาตลาด

ข. ผลิตตามความต้องการของผู้ซื้อและตลาดเป้าหมาย

ค. ผลิตตามความเคยชินของเกษตรกร

ง. ผลิตเฉพาะพืชเศรษฐกิจเดิม

เฉลย : ข. แนวคิด "ตลาดนำการผลิต" (Market-driven production) ที่ถูกต้อง คือ การผลิตตามความต้องการของผู้ซื้อและตลาดเป้าหมาย โดยหลักการนี้มุ่งเน้นการศึกษาความต้องการของตลาด ผู้บริโภคหรือผู้รับซื้อเป็นหลัก ก่อนที่จะวางแผนเพาะปลูกหรือผลิตสินค้า เพื่อให้มั่นใจว่าผลผลิตที่ได้จะขายได้ราคาและตรงกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมายอย่างแท้จริง ซึ่งต่างจากการผลิตแบบดั้งเดิม (ข้อ ก และ ค) ที่มุ่งเน้นการผลิตตามความถนัดหรือผลิตไปก่อนแล้วจึงค่อยหาช่องทางระบายสินค้า

6. เป้าหมายของการบริหารจัดการสินค้าเกษตร (Supply Management) คือข้อใด

ก. เพิ่มปริมาณผลผลิตโดยไม่คำนึงถึงตลาด

ข. สร้างสมดุลระหว่างอุปสงค์และอุปทาน

ค. เพิ่มการนำเข้าสินค้าเกษตร

ง. ลดจำนวนเกษตรกร

เฉลย : ข. เป้าหมายหลักของการบริหารจัดการสินค้าเกษตร (Supply Management) คือ การควบคุมปริมาณการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด เพื่อป้องกันปัญหาราคาผลผลิตตกต่ำอันเนื่องมาจากภาวะผลผลิตล้นตลาด และป้องกันการขาดแคลนสินค้า โดยการจัดการในลักษณะนี้มักประกอบไปด้วยการวางแผนการผลิต (Production Quota) การควบคุมราคา และการบริหารจัดการการนำเข้า-ส่งออกอย่างเป็นระบบ เพื่อสร้างเสถียรภาพและรายได้ที่มั่นคงให้กับเกษตรกร

7. หลักการสำคัญของเกษตรยั่งยืน คือข้อใด

ก. เน้นผลผลิตสูงสุดเพียงอย่างเดียว

ข. ใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุลและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ค. ใช้สารเคมีมากขึ้น

ง. ลดความหลากหลายทางชีวภาพ

เฉลย : ข. หลักการสำคัญของเกษตรยั่งยืน คือ การใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุลและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยแนวคิดนี้มุ่งเน้นการทำการเกษตรโดยคำนึงถึงระบบนิเวศ ลดการใช้สารเคมี อนุรักษ์ดินและน้ำ และรักษาความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในระยะยาว

8. หน่วยงานใดมีหน้าที่หลักในการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรระดับพื้นที่

ก. กรมส่งเสริมการเกษตร

ข. กรมการปกครอง

ค. กรมทางหลวง

ง. กรมบัญชีกลาง

เฉลย : ก. กรมส่งเสริมการเกษตร (Department of Agricultural Extension) เป็นหน่วยงานหลักภายใต้สังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีภารกิจหลักในการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร ครอบคลุมเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชน โดยมีการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรและเผยแพร่ความรู้แผนใหม่ลงสู่ระดับพื้นที่ผ่านสำนักงานเกษตรจังหวัดและสำนักงานเกษตรอำเภอ เพื่อให้เกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

9. การรวมกลุ่มเกษตรกรในรูปแบบแปลงใหญ่มีวัตถุประสงค์สำคัญข้อใด

ก. ลดการทำงานร่วมกัน

ข. เพิ่มต้นทุนการผลิต

ค. เพิ่มอำนาจต่อรองและลดต้นทุนการผลิต

ง. จำกัดการเข้าถึงตลาด

เฉลย : ค. การรวมกลุ่มเกษตรกรในรูปแบบเกษตรแปลงใหญ่นั้น มีเป้าหมายหลักในการสนับสนุนให้เกษตรกรรายย่อยบริหารจัดการร่วมกันตั้งแต่ต้นทางถึงปลายทาง ซึ่งครอบคลุมถึง

- การลดต้นทุนการผลิต : ผ่านการร่วมกันจัดหาปัจจัยการผลิต เช่น ปุ๋ยและเมล็ดพันธุ์ในปริมาณมาก เพื่อให้ได้ราคาที่ถูกลง รวมถึงการใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตรมาช่วยลดการใช้แรงงาน
- การเพิ่มอำนาจต่อรอง : เมื่อเกษตรกรรวมกลุ่มกันผลิตสินค้าที่มีคุณภาพและมีปริมาณมากพอ จะช่วยเพิ่มอำนาจในการกำหนดราคากลางและการจำหน่ายผลผลิต ทำให้ไม่ถูกกดราคาจากพ่อค้าคนกลาง

10. "Young Smart Farmer" เป็นโครงการที่มุ่งส่งเสริมบุคคลกลุ่มใด

ก. เกษตรกรสูงอายุ

ข. ผู้ประกอบการอุตสาหกรรม

ค. เกษตรกรรุ่นใหม่ที่มีศักยภาพในการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม

ง. ผู้ค้าส่งสินค้าเกษตร

เฉลย : ค. โครงการ Young Smart Farmer ดำเนินงานโดยกรมส่งเสริมการเกษตร มุ่งเน้นการพัฒนาเกษตรกรที่มีอายุระหว่าง 17-45 ปี ให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ โดยส่งเสริมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม การบริหารจัดการข้อมูล และปรับเปลี่ยนรูปแบบจากการทำเกษตรแบบดั้งเดิมไปสู่การเป็นผู้ประกอบการเกษตร (Smart Agricultural Entrepreneur) อย่างครบวงจร

11. เป้าหมายสำคัญของการพัฒนาภาคเกษตรภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 คือข้อใด

ก. เพิ่มผลผลิตโดยไม่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อม

ข. ปรับโครงสร้างการผลิตสู่เกษตรมูลค่าสูงและยั่งยืน

ค. ขยายพื้นที่เพาะปลูกทุกชนิด

ง. ลดการใช้เทคโนโลยีการเกษตร

เฉลย : ข. ภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570) โดยเฉพาะในหมวดหมายที่ 1 ได้ระบุถึงการผลักดันให้ประเทศไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง โดยให้ความสำคัญกับการนำเทคโนโลยี นวัตกรรมและโมเดลเศรษฐกิจ BCG (เศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน เศรษฐกิจสีเขียว) มาปรับใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ เพิ่มรายได้และสร้างความยั่งยืน

12. การส่งเสริมมาตรฐาน GAP มีวัตถุประสงค์สำคัญข้อใด

ก. เพิ่มการใช้สารเคมี

ข. สร้างความปลอดภัยและคุณภาพผลผลิตทางการเกษตร

ค. ลดโอกาสการส่งออก

ง. เพิ่มต้นทุนการผลิต

เฉลย : ข. มาตรฐาน GAP (Good Agricultural Practices) หรือการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อควบคุมและป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดผลกระทบต่อผลผลิต โดยมุ่งเน้นการผลิตสินค้าเกษตรที่ปลอดภัย ปราศจากสารพิษตกค้าง ได้คุณภาพมาตรฐาน และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมเพื่อประโยชน์ของผู้บริโภคและผู้ผลิต

13. ข้อใดเป็นบทบาทสำคัญของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

ก. กำหนดนโยบายระดับประเทศเพียงอย่างเดียว

ข. ถ่ายทอดความรู้และสนับสนุนการพัฒนาเกษตรกรในพื้นที่

ค. อนุมัติงบประมาณของกระทรวง

ง. ออกกฎหมายด้านการเกษตร

เฉลย : ข. บทบาทหลักของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ (ภายใต้กรมส่งเสริมการเกษตร) คือ การเป็นผู้ให้บริการและสื่อกลางในการนำความรู้ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการเกษตรมาถ่ายทอดให้กับเกษตรกรในพื้นที่ รวมถึงการช่วยแก้ไขปัญหาและพัฒนาคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของเกษตรกรอย่างยั่งยืน

ห้าม!! คัดลอก เผยแพร่ ดัดแปลง ส่งต่อ และจำหน่ายเอกสารฉบับนี้โดยเด็ดขาด

หากตรวจพบจะดำเนินคดีตามกฎหมาย (สงวนลิขสิทธิ์ สถาบัน The Best Center)